

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

EURÓPAI PARLAMENT

AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATA

(2005. szeptember 28.)

az európai parlamenti képviselők státútumának elfogadásáról

(2005/684/EK, Euratom)

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 190. cikke (5) bekezdésére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 108. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Tanács jóváhagyásával ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Parlament „a Közösségben egyesült államok népeinek képviselőiből áll”. Ezek a képviselők az EK-Szerződés 190. cikkének (1) bekezdése értelmében „a Közösségben egyesült államok képviselői”. Ezt a megnevezést használja az EK-Szerződés 190. cikkének (2) bekezdése (Az egyes tagállamokban megválasztott képviselők száma) és az EK-Szerződés 190. cikkének (3) bekezdése is („A képviselőket ötéves időtartamra választják.”). Ezen rendelkezések, amelyek értelmében a képviselők a népek képviselői, indokolják a „képviselő” megnevezés használatát a státútumban.
- (2) Az EK-Szerződés 199. cikkének első bekezdése értelmében a Parlamentnek joga van belső ügyeit eljárási szabályzatában, e státútum figyelembevételével szabályozni.
- (3) A státútum 1. cikke bevezeti a képviselő fogalmát, és megállapítja, hogy nem a képviselők jogairól és kötelezettségeiről, hanem a mandátumuk gyakorlására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről szól.

⁽¹⁾ A Bizottság 2003. június 3-i véleménye, amelyet Wallström elnökhelyettes asszony az Európai Parlament 2005. június 22-i ülése során megerősített.

⁽²⁾ A Tanács 2005. július 19-i levele.

- (4) A képviselők 2. cikkben foglalt szabadságának és függetlenségének védelmét szabályozni kell, és azt az elsődleges jog egyetlen szövege sem említi. Azon nyilatkozatok, amelyekben képviselők kötelezik magukat arra, hogy mandátumukról meghatározott időpontban lemondanak, illetve a mandátumról való lemondásra vonatkozó, a párt által tetszés szerint felhasználható blankettanyilatkozatok a képviselő szabadságával és függetlenségével összeegyeztethetetlenek, és ezért kötelező jogi erővel nem bírhatnak.
- (5) A 3. cikk (1) bekezdése átveszi az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikke (1) bekezdésének megfogalmazását.
- (6) Az 5. cikk szerinti kezdeményezési jog minden egyes parlamenti képviselő alapvető joga. Ezt a jogot a Parlament eljárási szabályzata nem üresítheti ki.
- (7) Az iratokba való betekintéshez való, 6. cikkben szabályozott jog, amely a Parlament eljárási szabályzatából már eddig is következett, a mandátum gyakorlásának egy lényeges szempontját érinti, és ezért azt a statútumban rögzíteni kell.
- (8) A 7. cikknek biztosítania kell, hogy a nyelvi sokszínűség az ellentétes törekvések ellenére ténylegesen fennmaradjon. A hivatalos nyelvek bármelyikének mindennemű megkülönböztetését ki kell zárni. Ennek az elvnek az Európai Unió bővítése után is érvényesülnie kell.
- (9) A képviselő a 9. és 10. cikk értelmében tiszteletdíjban részesül feladata ellátása ellenében. 2000 májusában egy, az Európai Parlament által kijelölt szakértői csoport tanulmányt készített e tiszteletdíj mértékéről, amely alapján az Európai Közösségek Bírósága bírói alapilletménye 38,5 %-ának megfelelő tiszteletdíj indokolt.
- (10) Mivel a tiszteletdíjat, az átmeneti ellátást, az öregségi nyugdíjat, a rokkantsági nyugdíjat és a hozzátartozói nyugdíjat az Európai Unió általános költségvetéséből finanszírozzák, ezeket a Közösségeket megillető adónak kell alávetni.
- (11) A képviselők különleges helyzete és különösen azon kötelezettség hiánya miatt, hogy a Parlament működési helyszínein lakóhelyet létesítsenek, továbbá a megválasztásuk helye szerinti államhoz való különleges kötődéseik miatt a tagállamoknak lehetőséget kell kapniuk arra, hogy a tiszteletdíjakra, az átmeneti ellátásra, az öregségi és rokkantsági nyugdíjra és a hozzátartozói nyugdíjra saját adójogi rendelkezéseiket alkalmazzák.
- (12) A 9. cikk (3) bekezdése azért szükséges, mivel a pártok gyakran elvárják, hogy a 9. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt kifizetések egy részét az ő céljaikra fordítsák. A pártfinanszírozás ezen formáját meg kell tiltani.
- (13) A 9. cikk (2) bekezdésében és a 13. cikkben foglalt átmeneti ellátás célja különösen a mandátum lejártá és az új állás betöltése közötti időszak áthidalása. Egy másik mandátum vállalása vagy köztisztviség betöltése esetén ez a cél nem érvényesül.
- (14) A tagállamokban az öregségi nyugdíjak területén tapasztalható fejleményekre tekintettel indokoltnak tűnik, hogy a volt képviselő az öregségi nyugdíjra 63. életévének betöltése után legyen jogosult. A 14. cikk rendelkezése nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy az öregségi nyugdíjat az öregségi nyugdíjak összegének nemzeti jog szerinti megállapítása során beszámítsák.
- (15) A hozzátartozók ellátására vonatkozó rendelkezések lényegében megfelelnek az Európai Közösségek hatályos jogának. A megözvegyült és újra házasodott házastárs jogosultsága azon a modern gondolaton alapul, hogy alapját saját teljesítmény képezi, és nem csupán az „ellátás” a célja. E jogosultság akkor sem kizárt, ha a megözvegyült házastárs saját bevételei vagy saját vagyona alapján „ellátott”.

- (16) A 18. cikk szabályozása azért szükséges, mivel a státútum hatálybalépése révén a tagállamok a továbbiakban nem térítik meg a betegséggel összefüggésben felmerülő költségeket, illetve megszüntetik az egészségbiztosítási hozzájárulások támogatását. Ezen kifizetéseket gyakran a mandátum lejárta után is nyújtják.
- (17) A költségtérítésre vonatkozó rendelkezéseknek figyelembe kell venniük azokat az elveket, amelyeket az Európai Közösségek Bírósága a Lord Bruce-ügyben hozott ítéletében meghatározott⁽³⁾. A Parlament ezek értelmében indokolt esetben a térítéseket általánosan teljesítheti a kiadási tételek egyedi felülvizsgálati rendszerével kapcsolatos igazgatási költségek csökkentése érdekében. Ez megfelel a helyes igazgatás elvének.
- (18) 2003. május 28-án a Parlament Elnöksége egy sor új szabályt fogadott el a képviselőket megillető költségek és juttatások tényleges költségeken alapuló kifizetéséről, amelyeknek e státútummal egyszerre kellene hatályba lépniük.
- (19) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megmaradjanak azok a szabályok, amelyek értelmében az európai parlamenti képviselők mandátumuk tagállamukban való gyakorlása során a nemzeti parlamenti képviselőkkel azonos elbánásban részesülnek. E probléma európai szintű megoldása a tagállamok által alkalmazott, egymástól jelentősen eltérő szabályozások sokfélesége miatt nem lehetséges. Az európai parlamenti képviselő mandátumának gyakorlása a megválasztásának helye szerinti tagállamban ilyen szabályozások nélkül jelentősen nehezebbé, sőt, akár lehetetlenné válna. A mandátum hatékony gyakorlása a tagállamok érdeke is.
- (20) A 25. cikk (1) bekezdésében foglalt szabályozás azért szükséges, mivel azok az egymástól jelentősen eltérő nemzeti rendelkezések, amelyek mindeddig a képviselőkre vonatkoztak, lehetetlenné teszik a régiről egy új európai szintű rendszerre való áttéréssel járó problémák európai szintű megoldását. A képviselő választási lehetőségének biztosítása ezen áttérés során kizárja a jogok csorbulását vagy a gazdasági hátrányokat. A 25. cikk (2) bekezdésében foglalt szabályozás a 25. cikk (1) bekezdése szerinti döntés következménye.
- (21) A tagállamok közötti különbségekkel a 29. cikk foglalkozik, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy egy átmeneti időszakra e státútum rendelkezéseitől eltérő szabályokat határozzanak meg. Ezek a különbségek indokolják azt is, hogy a tagállamok továbbra is azonos elbánást biztosíthassanak az európai parlamenti és nemzeti parlamenti képviselők számára,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

I. CÍM

AZ EURÓPAI PARLAMENTI KÉPVISELŐK FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK ÉS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

1. cikk

E státútum az európai parlamenti képviselők feladatainak ellátására vonatkozó szabályokat és általános feltételeket határozza meg.

2. cikk

- (1) A képviselők szabadok és függetlenek.

⁽³⁾ A Bíróság 1981. szeptember 15-i ítélete, Rt. Hon. Lord Bruce of Donington kontra Eric Gordon Aspden, 208/80 sz. ügy, EBHT [1981], 2205. o.

(2) Semmis az a megállapodás, amely a képviselői mandátumról annak lejárta előtt vagy annak végén történő lemondásra vonatkozik.

3. cikk

(1) A képviselők szavazatukat egyenként és személyesen adják le. Megbízások és utasítások nem kötik őket.

(2) Semmis az a megállapodás, amelyek a mandátum gyakorlásának módjára vonatkozik.

4. cikk

A képviselő által kapott, készített vagy elküldött dokumentumok vagy elektronikus feljegyzések nem tekintendők a Parlament dokumentumainak, kivéve ha azokat az eljárási szabályzat szerint nyújtották be.

5. cikk

(1) Minden képviselő joga, hogy a Parlament kezdeményezési joga keretén belül közösségi jogi aktusra irányuló javaslatot tegyen.

(2) A Parlament az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket eljárási szabályzatában állapítja meg.

6. cikk

(1) A képviselők betekinhetnek a Parlament birtokában lévő valamennyi iratba.

(2) Az (1) bekezdés személyes iratokra vagy elszámolásokra nem érvényes.

(3) Az (1) bekezdés nem érinti az Európai Unió jogi aktusait, valamint az intézményeknek a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló megállapodásait.

(4) A Parlament megállapítja az ezen jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.

7. cikk

(1) A Parlament dokumentumait valamennyi hivatalos nyelvre le kell fordítani.

(2) A szóbeli hozzászólásokat az összes többi hivatalos nyelvre szinkronban tolmácsolni kell.

(3) A Parlament megállapítja az e cikk végrehajtására vonatkozó feltételeket.

8. cikk

(1) A képviselők képviselőcsoportokat alakíthatnak.

(2) A Parlament az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket eljárási szabályzatában állapítja meg.

9. cikk

- (1) A képviselők a függetlenségüket biztosító megfelelő tiszteletdíjra jogosultak.
- (2) Mandátumuk lejárta után átmeneti ellátásra és nyugdíjra jogosultak.
- (3) Semmis az a megállapodás, amely a tiszteletdíj, a mandátum lejártakor járó átmeneti ellátás és a nyugdíj magánjellegű céloktól eltérő felhasználására vonatkozik.
- (4) A képviselők, illetve volt képviselők túlélő hozzátartozói hozzátartozói nyugdíjra jogosultak.

10. cikk

A tiszteletdíj összege az Európai Közösségek Bírósága bírói alapilletményének 38,5 %-a.

11. cikk

A képviselő által egy másik parlamentben betöltött mandátum gyakorlása fejében kapott tiszteletdíj a tiszteletdíjba beszámítandó.

12. cikk

- (1) A 9. cikk szerinti tiszteletdíj a közösségi adó hatálya alá tartozik, ugyanazon feltételek alapján, mint amelyeket az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 13. cikke alapján az Európai Közösségek tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira vonatkozóan megállapítottak.
- (2) Az Európai Közösségeket illető adó alkalmazása feltételeinek és eljárásának megállapításáról szóló, 1968. február 29-i 260/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 3. cikkének (2)–(4) bekezdése értelmében a hivatali feladatok ellátásával összefüggésben felmerült foglalkozási és személyi költségek, valamint a családi és szociális támogatások esetében alkalmazandó levonásokat nem kell alkalmazni.
- (3) Az (1) bekezdés nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a tiszteletdíjra a nemzeti adójog rendelkezéseit alkalmazzák, amennyiben a kettős adóztatás minden formáját elkerülik.
- (4) A tagállamok jogosultak a tiszteletdíjat az egyéb jövedelmekre alkalmazandó adókulcs megállapítása során figyelembe venni.
- (5) E cikket a 13., 14., 15. és 17. cikk szerinti átmeneti ellátásra, illetve öregségi, rokkantsági és hozzátartozói nyugdíjra is alkalmazni kell.
- (6) A 18., 19. és 20. cikk szerinti kifizetések, valamint a 27. cikk értelmében a nyugdíjalapba befizetett hozzájárulások semmilyen módon nem adóztathatók meg.

⁽⁴⁾ HL L 56., 1968.3.4., 8. o. A legutóbb a 723/2004/EK, Euratom rendelettel (HL L 124., 2004.4.27., 1. o.) módosított rendelet.

13. cikk

- (1) A képviselők mandátumuk lejárta után a 10. cikk szerinti tiszteletdíjnak megfelelő összegű átmeneti ellátásra jogosultak.
- (2) E jogosultság a képviselőt a mandátum minden éve után egy hónapra, azonban legalább hat és legfeljebb 24 hónapra illeti meg.
- (3) A jogosultság egy másik parlamentben gyakorolt mandátum vagy köztisztviség betöltésétől kezdődően megszűnik.
- (4) A képviselő halála esetén az átmeneti ellátást utóljára abban a hónapban kell kifizetni, amelyben a volt képviselő elhunyt.

14. cikk

- (1) A volt képviselők 63. életévük betöltése után öregségi nyugdíjra jogosultak.
- (2) E nyugdíj összege a mandátum minden teljes éve után a 10. cikk szerinti tiszteletdíj 3,5 %-a, valamint minden további teljes hónap után annak egy tizenketted része, összesen azonban nem több, mint 70 %.
- (3) Az öregségi nyugdíjra való jogosultság minden egyéb nyugdíjtól függetlenül fennáll.
- (4) A 11. cikket megfelelően alkalmazni kell.

15. cikk

- (1) A képviselők a mandátumuk időtartama alatt bekövetkezett rokkantság esetén nyugdíjra jogosultak.
- (2) A 14. cikk (2) bekezdését megfelelően alkalmazni kell. A nyugdíj összege ugyanakkor legalább a 10. cikk szerinti tiszteletdíj 35 %-a.
- (3) A jogosultság a mandátumról való lemondással jön létre.
- (4) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.
- (5) A 11. cikket megfelelően alkalmazni kell.

16. cikk

Amennyiben a volt képviselő egyidejűleg jogosult a 13. cikk szerinti átmeneti ellátásra és a 14. vagy 15. cikk szerinti nyugdíjra, az általa választott szabályozás alkalmazandó.

17. cikk

- (1) A képviselő vagy volt képviselő házastársa és az eltartott gyermekek hozzátartozói nyugdíjra jogosultak, ha a képviselő vagy volt képviselő halála időpontjában a 14. vagy 15. cikk értelmében nyugdíjra jogosult vagy nyugdíj várományosa volt.

- (2) A nyugdíj összege nem lehet magasabb azon nyugdíj összegénél, amelyre a képviselő a parlamenti ciklus lejártá után jogosult lett volna, illetve amely a volt képviselőt megillette, illetve megillette volna.
- (3) A túlélő házastárs részére a (2) bekezdésben foglalt összeg 60 %-át, de legalább a 10. cikk szerinti tiszteletdíj 30 %-át kell kifizetni. A jogosultságot az újbóli házasságkötés nem érinti. A jogosultság nem áll fenn akkor, ha az egyedi eset körülményei alapján nem fér kétség ahhoz, hogy a házasságot kizárólag a nyugdíj biztosítása céljából kötötték.
- (4) Az eltartott gyermek részére a (2) bekezdésben említett összeg 20 %-át kell kifizetni.
- (5) A kifizetendő nyugdíj legmagasabb összegét szükség esetén a (3) és (4) bekezdésben meghatározott százalékos arányban a házastárs és a gyermekek között meg kell osztani.
- (6) A nyugdíj a halál bekövetkeztét követő hónap első napjától fizetendő.
- (7) A házastárs halála esetén jogosultsága azon hónap végén szűnik meg, amelyben elhunyt.
- (8) A gyermek jogosultsága azon hónap végén szűnik meg, amelyben betölti 21. életévét. Továbbra is fennáll ugyanakkor képzése idejére, legfeljebb azonban azon hónap végéig, amelyben 25. életévét betölti. Ezt követően is fennáll a jogosultság, ha a gyermek valamely betegség vagy gyengeség következtében képtelen saját megélhetését biztosítani.
- (9) A tagállamokban elismert élettársi viszonyban élő élettársak a házastársakkal azonos elbírálás alá esnek.
- (10) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.

18. cikk

- (1) A képviselők és a nyugdíjban részesülő volt képviselők, valamint a hozzátartozói nyugdíjra jogosult személyek jogosultak a betegséggel, terhességgel vagy gyermek születésével kapcsolatban felmerülő költségek kétharmadának megtérítésére.
- (2) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.

19. cikk

- (1) A képviselők biztosítási védelemre jogosultak a mandátumuk gyakorlásával kapcsolatos kockázatok fedezésére.
- (2) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket. Az esedékes biztosítási díjak egyharmada a képviselőket terheli.

20. cikk

- (1) A képviselők jogosultak a mandátumuk gyakorlása révén felmerülő költségek megtérítésére.
- (2) A munkahelyekre és onnan vissza történő utazások, valamint az egyéb szolgálattelátások esetében a Parlament a ténylegesen felmerülő költségeket téríti meg.
- (3) A mandátummal kapcsolatos egyéb költségek megtérítése történhet átalányban.

- (4) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.
- (5) A 9. cikk (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

21. cikk

- (1) A képviselők jogosultak az általuk szabadon megválasztott személyzet segítségét igénybe venni.
- (2) A Parlament viseli az e személyzet foglalkoztatása révén a képviselőknél ténylegesen felmerülő költségeket.
- (3) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.

22. cikk

- (1) A képviselők jogosultak a Parlament irodai és távközlési létesítményeinek, valamint szolgálati gépkocsijainak használatára.
- (2) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.

23. cikk

- (1) Valamennyi kifizetést az Európai Unió költségvetéséből kell teljesíteni.
- (2) A 10., 13., 14., 15. és 17. cikk szerinti kifizetéseket havonta kell teljesíteni euróban vagy – a képviselő választása alapján – a képviselő lakóhelye szerinti tagállam pénznemében. A Parlament megállapítja azokat a feltételeket, amelyek szerint a kifizetéseket teljesíteni kell.

24. cikk

Az e statútum végrehajtására vonatkozó határozatok az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételüket követően lépnek hatályba.

II. CÍM

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

25. cikk

- (1) Az e statútum hatálybalépése előtt már a Parlamenthez tartozó és újból megválasztott képviselők a tiszteletdíj, az átmeneti ellátás és a nyugdíjak tekintetében dönthetnek úgy, hogy tevékenységük teljes időtartamára az eddigi nemzeti rendszert választják.
- (2) E kifizetéseket a tagállam költségvetéséből kell teljesíteni.

26. cikk

- (1) Azon képviselőknek, akik a 25. cikk (1) bekezdése alapján az eddigi nemzeti rendszerben kívánnak maradni, ezen döntésüket az e statútum hatálybalépését követő 30 napon belül írásban közölniük kell a Parlament elnökével.

(2) A döntés végleges és visszavonhatatlan.

(3) Amennyiben a határidő lejártáig ilyen közlésre nem kerül sor, e statútum rendelkezéseit kell alkalmazni.

27. cikk

(1) Az Európai Parlament által létrehozott önkéntes nyugdíjalap e statútum hatálybalépése után továbbra is működik azon képviselők vagy volt képviselők számára, akik ezen alapon jogokat vagy várományokat szereztek.

(2) A szerzett jogok és várományok teljeskörűen fennmaradnak. A Parlament az új jogok vagy várományok megszerzésére vonatkozóan feltételeket határozhat meg.

(3) A 10. cikk szerinti tiszteletdíjban részesülő képviselők az önkéntes nyugdíjalapban új jogokat vagy várományokat már nem szerezhetnek.

(4) Az alap az e statútum hatálybalépését követően megválasztott parlamenti képviselők számára nem áll rendelkezésre.

(5) A 9. cikk (3) bekezdését és a 14. cikk (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

28. cikk

(1) A képviselő által e statútum alkalmazásának időpontjában valamely nemzeti szabályozás révén szerzett nyugdíjjogosultság teljeskörűen megmarad.

(2) Amennyiben az európai parlamenti vagy valamely nemzeti parlamenti mandátum gyakorlásának időtartama a nemzeti szabályozás értelmében nem elegendő a nyugdíjjogosultság létrejöttéhez, ezen időszak a nyugdíj e statútum alapján történő kiszámítása során figyelembe veendő. A Parlament a tagállamok illetékes hatóságaival megállapodásokat köthet a megszerzett várományok átviteléről.

29. cikk

(1) A tagállamok a területükön megválasztott képviselők vonatkozásában két európai parlamenti ciklust nem meghaladó átmeneti időszakra megállapíthatnak az e statútumtól eltérő, tiszteletdíjra, átmeneti ellátásra és nyugdíjakra vonatkozó szabályokat.

(2) A képviselőknek e szabályok alapján legalább a mindenkori nemzeti parlamenti képviselőkkel azonos elbánásban kell részesülniük.

(3) Valamennyi kifizetést az érintett tagállam költségvetéséből kell teljesíteni.

(4) A képviselők e statútum 18–22. cikke szerinti jogosultságait e szabályok nem érintik.

III. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

30. cikk

E statútum az Európai Parlament 2009-ben kezdődő parlamenti ciklusának első napján lép hatályba.

Kelt Strasbourgban, 2005. szeptember 28-án.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

J. BORRELL FONTELLES
